T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/483
KARAR NO : 2025/798
KARAR TR : 22/12/2025

ÖZET:Vasiyetname ile mirasçı olarak tayin edilen davacının atanmış mirasçılık belgesine istinaden müteveffa adına tapuda kayıtlı taşınmazların adına intikalinin yapılması istemiyle Tapu Müdürlüğüne yaptığı başvurunun reddine dair işleme itirazı sonucunda, Bölge Müdürlüğünce, Tapu Müdürlüğünün işleminin kısmen onanmasına, kısmen bozulmasına karar verilmesi üzerine, bu karara karşı yapılan itirazın reddine dair Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılan davanın, davacı talebinin doğrudan taşınmazların tapu kayıtlarında değişiklik istemine yönelik olduğu nazara alınarak, Türk Medeni Kanunu 705, 997, 998, 1008, 1013, 1021 ,1027 madde hükümleri uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İ. C.
Vekili : Av. N. Ç. S.
Davalı : Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. Ş. Ş.
Feri Müdahil : İ. A.
Vekili : Av. İ. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, vasiyetname ile mirasçı olarak tayin edilen müvekkili tarafından, Manavgat Sulh Hukuk Mahkemesinin E.2023/444 sayılı atanmış mirasçılık belgesine istinaden müteveffa adına tapuda kayıtlı taşınmazların adına intikalinin yapılması istemiyle Manavgat Tapu Müdürlüğüne yapılan başvurunun reddine dair işleme karşı yapılan itiraz sonucunda, Tapu ve Kadastro Antalya VI. Bölge Müdürlüğünün 13/10/2023 tarih ve 2023/13 sayılı kararıyla, Manavgat Tapu Müdürlüğünün işleminin kısmen onanmasına kısmen bozulmasına karar verilmesi üzerine, bu karara karşı yapılan itirazın reddine dair Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 23/02/2024 tarihli ve 11865021 sayılı işleminin iptali ve mirasın müvekkili adına intikal amacına uygun olarak hüküm tesisi istemiyle, adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Manavgat 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 13/02/2025 tarih ve E.2024/126, K.2025/67 sayılı kararı** ile, idari işlemin iptali için açılmış davanın idari yargı mahkemelerinde görülecek iptal davası kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinden bahisle yargı yolu yanlışlığı nedeni ile davanın usulden reddine karar vermiş ve görevsizlik kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

"...Dava; müteveffa C. A. tarafından mirasçı olarak atanan davacının, bu yönde Manavgat Sulh Hukuk Mahkemesinin 2023/444 esas sayılı dosyası üzerinden mirasçılık belgesi aldığı ve bu belge ile tapu müdürlüğüne başvuruda bulunarak müteveffa adına kayıtlı taşınmazların adına intikalini talep ettiği, tapu müdürlüğünün 17/08/2023 tarihli kararı ile talebin reddine karar verildiği, red kararına yönelik olarak bölge müdürlüğüne başvurulduğunu, bölge müdürlüğünün 13/10/2023 tarihli kararı ile tapu müdürlüğü işleminin bir kısmını onayıp , bir kısmını bozduğu ve bu onama işleminin de iptali için genel müdürlüğe başvuruda bulunulduğu, genel müdürlüğün 23/02/2024 tarihli kararı ile bölge müdürlüğü kararının onandığından bahisle Tapu Genel Müdürlüğü' nün 23/02/2024 tarihli işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Uyuşmazlık Tapu Müdürlüğü'nün intikal işlemi talebinin reddine ilişkin işleminin ve kademeli olarak Bölge Müdürlüğü ve Genel Müdürlüğün işlemlerinin iptaline yer olup olmadığı noktasındadır. Benzer mahiyette Uyuşmazlık Mahkemesi' nin 2013/1097 esas, 2013/1763 karar sayılı ilamı incelendiğinde;

" ...

Dava, Batman Tapu Sicil Müdürlüğü'nde yapılmak istenen gayrimenkul satış işleminin, tapu kaydı üzerinde daha önceden yapılan satış ve intikal işlemlerindeki hisse oranlarının yanlış hesaplanmasının fark edilmesi sonucu, istenen satış işleminin zımnen reddedilmesi nedeniyle davalı Batman Tapu Sicil Müdürlüğü'nün 01.08.2012 tarih ve 4523 sayılı işleminin iptali ile satış işleminin gerçekleştirilmesi istemiyle açılmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 705. maddesinde de, "Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur.

Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır." hükmüne, 716. maddesinde "Mülkiyetin kazanılmasına esas olacak bir hukukî sebebe dayanarak malikten mülkiyetin kendi adına tescilini istemek hususunda kişisel hakka sahip olan kimse, malikin kaçınması hâlinde hâkimden, mülkiyetin hükmen geçirilmesini isteyebilir.

Bir taşınmazın mülkiyetini işgal, miras, kamulaştırma, cebrî icra veya mahkeme kararına dayanarak kazanan kişi tescili doğrudan doğruya yaptırabilir.

Bir taşınmazın mülkiyetinde eşler arasındaki mal rejimi dolayısıyla meydana gelen değişiklikler, eşlerden birinin istemiyle tapu kütüğüne doğrudan tescil olunur." hükmüne,1006. maddesinde "Tapu idarelerinin kuruluş, işleyiş ve hizmetlerinin yürütülmesi, özel kanun hükümlerine tâbidir." hükmüne,1027. maddesinde "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir. Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir. Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca re'sen düzeltir." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun "idari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2 nci maddesinin 1'inci bendinde de; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları dava muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Anlaşıldığı üzere, İdari Yargının görev alanı, İdare Hukuku kuralları içinde, kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla, kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar sebebiyle açılan davaların görüm ve çözümüyle sınırlıdır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden; Körük köyünde bulunan 57 parsel nolu tarla vasfındaki 8 Hektar1400m2lik taşınmazın 2/8 hissesinin 15.12.1957 tarihinde tapulama sonucu Hacı Şeyhmus oğlu Nasreddin mirasçıları adına tescil edildiği, tescil edilen bu hissenin 04.06.1997 tarihinde davacının murisi M.S.B.'ında bulunduğu mirasçılar adına intikal gördüğü, 15.08.2000 tarihinde iştirakin çözülmesi ile 211200/5677056 payın M.S.B. adına tescil edildiği, daha sonra 57 parselin ifrazı sonrası oluşan 2229,2352 ve 2353 parsellerden davacının 19.03.2009 tarihinde hisse satın almak suretiyle malik olduğu, davacının satın aldığı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

taşınmaz hisselerini satmak istediğinde ise 57 parselin ifrazı ve sonrasında yapılan intikal ve satış işlemlerinde davacıya fazla pay verildiğinin farkına varılması nedeniyle, davacının tapu kaydı ile sahip olduğu satış işleminin tapu sicil memurlarınca yerine getirilmediği anlaşılmaktadır.

Olayda, davacının hissedar olduğu 2229, 2352 ve 2353 parsel sayılı taşınmazlardaki satış talebi, dava konu taşınmazlardaki intikal ve satışlar sırasında yapılan hisse oranlarının yanlış yapıldığının davacıya bildirilerek, davacıya fazla verildiği açıklanan hisselerden davacının vazgeçmesinin ardından, hisselerin tutmadığı tapu kütüğüne şerh verilerek davacının talebi zımnen reddedilmiştir.

Bu durumda davanın konusu, tapu iptali ve tescil mahiyetinde olmayıp, tapuda yapılmak istenen taşınmaz satışının tapu memuru tarafından tapuda daha önceden yapılan yanlışlıkların fark edilmesi nedeniyle reddedilmesi suretiyle tesis edilen işlemin iptaline ilişkindir. Dava idareye karşı açılmış olup tapu maliklerine karşı açılmış tapu iptali ve tescil davası söz konusu değildir.

Bu durumda, idarenin idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem niteliği kazandırdığı ve kural olarak bu işlemlerin özel yasal düzenlemeler dışında idari yargı denetimine tabi bulunduğu gözetildiğinde, davacının sahip olduğu taşınmaz hisselerinin satışı işlemlerinin davalı idarece bir kanun hükmü dayanak alınarak, kamu gücü kullanımı ile tek yanlı olarak kısıtlanmasına ilişkin davaya konu işlemin kamu gücüne dayanılarak tesis edilen idari işlem niteliğinde olduğu, dolayısıyla uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idare mahkemesinin görev alanına girdiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli olmakla, Batman İdare Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir..." şeklinde olup, davalı idarenin, davacı tarafın talebini, atanmış mirasçılık belgesine göre işlem yapılabilmesi için murisin tüm mirasçıları için alınan veraset ilamının iptaline dair mahkeme kararının olmaması sebebiyle reddetmiş olup, idarenin kamu gücünü kullanarak tek taraflı şekilde icra ettiği idari işlemdir. Dolayısıyla bu idari işlemin iptali ancak İdari Yargı Mahkemelerinde görülecek iptal davası ile mümkündür. Bu nedenle dava konusu idari işlemin iptali için açılmış bu davada mahkememizin yargı yolu yönünden görevsiz olduğu kanaatine varılarak, aşağıdaki karara varılmıştır.

HÜKÜM: Yukarıda Gerekçesi Açıklandığı Üzere

1-Yargı yolu yanlışlığı nedeni ile davanın USULDEN REDDİNE,."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 12. İdare Mahkemesi 08/08/2025 tarih ve E.2025/837 sayılı kararı** ile, davalı idareye yapılan başvuru ile bunun sonucunun idari nitelikli sayılmayacağı ve ortada idari yargı yetkisi dahilinde bir uyuşmazlık bulunmadığı, uyuşmazlığın Türk Medeni Kanunu'ndaki miras ve mülkiyet hukuku hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Olayda, uyuşmazlığın davacının vefat eden dava dışı C. A. isimli şahsın düzenleme şeklinde vasiyetname ile tüm malvarlığını davacıya bıraktığından bahisle adı geçene ait taşınmazların intikal işlemlerinin yapılması talebinden kaynaklandığı, davalı idare tarafından intikal işleminin yapılamaması nedeninin birbiriyle çelişen birden fazla mirasçılık belgesinin bulunmasının ve sonraki mirasçılık belgesiyle öncekilerin iptal edilmediğinin gösterildiği ve davalı idare tarafından Adalet Bakanlığı'ndan bu konuyla ilgili görüş istemi sonucunda Bakanlık tarafından; "Halihazırda iptali cihetine gidilmemiş ve birbiri ile çelişen iki ayrı mirasçılık belgesinin mevcut olduğu anlaşıldığından, C. A. adına tapuda kayıtlı olan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

taşınmazların İ. C. 'e intikalinin bu aşamada hukuken mümkün olmadığı, Mirasçılık belgesinin geçersizliği her zaman ileri sürülebileceğinden söz konusu mirasçılık belgesinin iptal edilerek yeni bir mirasçılık belgesinin alınmasının gerektiği, Tapuda kayıtlı olan taşınmazların intikalinin çekişmeli yargı işlemi haline dönüştüğü, tarafların tereke üzerinde hak sahibi olan ve şeklen hak sahibi gözükenler hasım gösterilmek suretiyle açılacak dava sonunda mahkeme kararıyla intikalinin talep edilebileceği," şeklindeki açıklama ile uyuşmazlığın çözümünün ne şekilde mümkün olacağının gösterildiği dikkate alındığında, davalı idareye yapılan başvuru ile bunun sonucunun idari nitelikli sayılmayacağı ve ortada idari yargı yetkisi dahilinde bir uyuşmazlık bulunmadığı anlaşılmakla, uyuşmazlığın Türk Medeni Kanunu'ndaki miras ve mülkiyet hukuku hükümlerine göre adli yargı yerinde görüm ve çözümünün gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememiz ile Manavgat 1. Asliye Hukuk Mahkemesi arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğundan, bu uyuşmazlığın kesin olarak karara bağlanması ve görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla dava dosyasının 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce bir karar verilinceye kadar dosyanın incelenmesinin ertelenmesine,..."

5. Ankara 12. İdare Mahkemesi 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosya dosyalarını Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 16. maddesine göre Danıştay Başsavcılığının ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

7. Danıştay Başsavcısı yazılı düşüncesinde, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısımları şu şekildedir:

"...6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 2. maddesinde, dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığı haklarına ilişkin davalarla, şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkemenin, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesi olduğu, taşınmazın aynından doğan davalarda yetki başlıklı 12. maddesinde de taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin veya ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalar ile taşınmazın zilyetliğine yahut alıkoyma hakkına ilişkin davalarda, taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinin (asliye hukuk) kesin yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Kural olarak, mülkiyetin elde edilmesi, irtifak haklarının konması için tapu siciline kayıt zorunludur. Medeni Kanun'un 1027.maddesine göre, ilgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memurunun tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebileceği hükme bağlanmıştır. 6100 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen ilgili maddeleri çerçevesinde mal varlığı haklarına ilişkin davalarda görevli mahkemenin aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesi olduğu, taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin veya ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalarda da taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinin kesin yetkili olduğu anlaşılmaktadır.

Somut olayda davacının atanmış mirasçılık belgesine istinaden taşınmazların adına intikal ettirilmesi talebinin ayni hak değişikliği talebine ilişkin olduğu ve sonucu itibariyle tapu kayıtlarında değişiklik gerektirdiği, verilecek bir iptal kararının uygulanmasının da bu sonucu doğuracağı, dolayısıyla dava konusu uyuşmazlığın Medeni Kanun hükümlerine göre görüm ve çözümünün, tapu kayıtlarında değişiklik meydana getirebilecek bir şekilde karar vermeye yetkili olan adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varılmıştır.

SONUÇ Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu düşünülmektedir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yazılı düşüncesinde, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Bilindiği gibi, 4721 sayılı Kanun'un 705. maddesinde; "Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur. '/ Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır." hükmüne, 716. maddesinde; "Mülkiyetin kazanılmasına esas olacak bir hukukî sebebe dayanarak malikten mülkiyetin kendi adına tescilini istemek hususunda kişisel hakka sahip olan kimse, malikin kaçınması hâlinde hâkimden, mülkiyetin hükmen geçirilmesini isteyebilir. / Bir taşınmazın mülkiyetini işgal, miras, kamulaştırma, cebrî icra veya mahkeme kararına dayanarak kazanan kişi tescili doğrudan doğruya yaptırabilir. / Bir taşınmazın mülkiyetinde eşler arasındaki mal rejimi dolayısıyla meydana gelen değişiklikler, eşlerden birinin istemiyle tapu kütüğüne doğrudan tescil olunur." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, Kanun'un 997. maddesinde, taşınmazlar üzerindeki hakları göstermek üzere tapu sicili tutulacağı, tapu sicilinin, tapu kütüğü ve kat mülkiyeti kütüğü ile bunları tamamlayan yevmiye defteri ve belgeler ile planlardan oluştuğu, sicilin örneğinin, nasıl tutulacağının ve yardımcı sicillerin tüzükle belirleneceği; 998. maddesinde, arazilerin, taşınmazlar üzerindeki bağımsız ve sürekli hakların, kat mülkiyetine konu olan bağımsız bölümlerin tapu siciline taşınmaz olarak kaydedileceği; 1007. maddesinde, tapu sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devletin sorumlu olduğu, Devletin, zararın doğmasında kusuru bulunan görevlilere rücu edeceği; Devletin sorumluluğuna ilişkin davaların, tapu sicilinin bulunduğu yer mahkemesinde görüleceği; 1008. maddesinde, taşınmaza ilişkin, mülkiyet; irtifak hakları ve taşınmaz yükleri ve rehin haklarının tapu kütüğüne tescil edileceği; 1013. maddesinde, tescilin, tasarrufa konu olan taşınmaz malikinin yazılı beyanı üzerine yapılacağı; 1019. maddesinde, tapu memurunun, ilgililerin bilgisi dışında yaptığı işlemleri onlara tebliğ etmekle yükümlü olduğu; 1021. maddesinde, kurulması kanunen tescile tabi ayni hakların, tescil edilmedikçe varlık kazanamayacağı; 1027. maddesinde, ilgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memurunun, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebileceği; düzeltmenin, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabileceği; tapu memurunun, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca resen düzelteceği hükümleri yer almış; 4721 sayılı Kanun'un 913., 997., 998., 1000., 1012. ve 1017. maddelerine dayanılarak hazırlanmış olan Tapu Sicil Tüzüğünün, Kaydırt değiştirilmesi" başlıklı 72/1. maddesinde, "Tapu sicilinde değişiklik, hak sahibinin istemine ya da yetkili makam veya mahkeme kararma istinaden yapılır.'' hükmüne yer verilmiştir.

Kamu kurumlarınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır.

Somut olayda, her ne kadar davacı vekili tarafından davalı idare işleminin iptali talep edilmekte ise de, talebin doğrudan, dava konusu taşınmazların tapu kayıtlarında değişiklik talebine yönelik olduğu gözetildiğinde, ortada idari yargı yetkisi kapsamına giren bir idari dava bulunmadığı ve uyuşmazlığın çözümlenmesinde, 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre adli yargı yerlerinin görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır. ' •

Bu nedenle, Ankara 12. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulüyle, Manavgat 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13.02.2025 tarihli ve 2024/126 E., 2025/67 K. sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir...."

IV. İLGİLİ HUKUK

9**.** 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "*Asliye hukuk mahkemelerinin görevi*" başlıklı 2 . maddesi şöyledir :

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

"(1) Dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığı haklarına ilişkin davalarla, şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesidir.

(2) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda aksine düzenleme bulunmadıkça, asliye hukuk mahkemesi diğer dava ve işler bakımından da görevlidir."

10. 6100 sayılı Kanunun "*Taşınmazın aynından doğan davalarda yetki*" başlıklı 12 . maddesi şöyledir :

"(1) Taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin veya ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalar ile taşınmazın zilyetliğine yahut alıkoyma hakkına ilişkin davalarda, taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir.

(2) İrtifak haklarına ilişkin davalar, üzerinde irtifak hakkı kurulan taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinde açılır.

(3) Bu davalar, birden fazla taşınmaza ilişkinse, taşınmazlardan birinin bulunduğu yerde, diğerleri hakkında da açılabilir."

11. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Kanunun "*B. Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması"* üst başlığı altında " *I. Tescil "* alt başlığını içeren 705 . maddesi şöyledir:

"Taşınmaz mülkiyetinin kazanılması, tescille olur.
Miras, mahkeme kararı, cebrî icra, işgal, kamulaştırma hâlleri ile kanunda öngörülen diğer hâllerde, mülkiyet tescilden önce kazanılır. Ancak, bu hâllerde malikin tasarruf işlemleri yapabilmesi, mülkiyetin tapu kütüğüne tescil edilmiş olmasına bağlıdır."

12. 4721 sayılı Kanun'un 3. kısım 2. bölümde "*Tapu Sicili*" üst başlığı altında *"A. Kurulması I. Sicil bakımından 1. Genel olarak"* alt başlıklarını içeren 997. maddesi şöyledir:

"Taşınmazlar üzerindeki hakları göstermek üzere tapu sicili tutulur.
Tapu sicili, tapu kütüğü ve kat mülkiyeti kütüğü ile bunları tamamlayan yevmiye defteri ve belgeler ile plânlardan oluşur.
Sicilin örneği, nasıl tutulacağı ve yardımcı siciller Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

13. 4721 sayılı Kanun'un "*2. Taşınmazların kaydedilmesi a. Kaydedilecek taşınmazlar*" başlıklarını içeren 998. maddesi şöyledir:

"Tapu siciline taşınmaz olarak şunlar kaydedilir:
1. Arazi,
2. Taşınmazlar üzerindeki bağımsız ve sürekli haklar,
3. Kat mülkiyetine konu olan bağımsız bölümler.
Arazinin tapu siciline kaydı, özel kanun hükümlerine tâbidir.
Bağımsız ve sürekli hakların kaydedilmesi için gerekli koşullar ve usul Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Süreklilik koşulunun gerçekleşmesi için hakkın süresiz veya en az otuz yıl süreli olması gerekir.
Kat mülkiyetine konu olan bağımsız bölümlerin taşınmaz olarak kaydı, özel kanun hükümlerine tâbidir."

14. 4721 sayılı Kanun'un "*B. İşlemler I. İşlemlerin konusu 1. Tescil* " başlıklarını içeren 1008. maddesi şöyledir:

"Taşınmaza ilişkin aşağıdaki haklar, tapu kütüğüne tescil edilir:
1. Mülkiyet,
2. İrtifak hakları ve taşınmaz yükleri,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

3. Rehin hakları."

15. 4721 sayılı Kanun'un *"II. Tescilin ve terkinin koşulları 1. İstem a . Tescil için"* başlıklarını içeren 1013. maddesi şöyledir:

"Tescil, tasarrufa konu olan taşınmaz malikinin yazılı beyanı üzerine yapılır.
Edinen kimse, kanun hükmüne, kesinleşmiş mahkeme kararına veya buna eşdeğer bir belgeye dayanıyorsa, bu beyana gerek yoktur.
Bir aynî hakkı tescilden önce kazanan kimse, gerekli belgeleri ibraz ederek tescili isteyebilir."

16. 4721 sayılı Kanun'un *"D. Tescilin etkileri I. Tescilin yapılmamasının sonuçları"* başlıklarını içeren 1021. maddesi şöyledir:

"Kurulması kanunen tescile tâbi aynî haklar, tescil edilmedikçe varlık kazanamaz.."

17. 4721 sayılı Kanun'un *"III. Düzeltme"* başlıklı 1027. maddesi şöyledir:

"İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir.
Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir.
Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca re'sen düzeltir."

18. 4721 sayılı Kanun'un 913, 997, 998, 1000, 1012 ve 1017. maddelerine dayanılarak hazırlanmış olan ve anılan KHK hükmü gereğince uyuşmazlık tarihinde yürürlükte bulunan Tapu Sicil Tüzüğü'nün, *"Kaydın değiştirilmesi"* başlıklı 72. maddesi şöyledir:

"(1)Tapu sicilinde değişiklik, hak sahibinin istemine ya da yetkili makam veya mahkeme kararına istinaden yapılır.
(2)Tapu sicilindeki değişiklikler, üzerinin kırmızı mürekkepli kalemle çizilip, değişiklik tarih ve yevmiye numarasıyla yeni kaydın yazılması suretiyle yapılır.
(3)Önceki kayıt bir harfle yazılı ise, değişiklikte de aynı harf kullanılır.
(4)Rehinli alacağın kısmen ödenmesi veya rehnin miktar, faiz, derece, süre gibi unsurlarında yapılacak değişiklikler, düşünceler sütununda ilgili rehnin harfi kullanılmak suretiyle belirtilir."

19. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,
b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,
c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/12/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Hakim Şerife ÖZDOĞAN IŞIK 'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, vasiyetname ile mirasçı olarak tayin edilen davacı tarafından, Manavgat Sulh Hukuk Mahkemesinin 2023/444 Esas sayılı atanmış mirasçılık belgesine istinaden müteveffa adına tapuda kayıtlı taşınmazların adına intikalinin yapılması istemiyle Manavgat Tapu Müdürlüğüne yapılan başvurunun reddine dair işleme karşı yapılan itiraz sonucunda, Tapu ve Kadastro Antalya VI. Bölge Müdürlüğünün 13/10/2023 tarih ve 2023/13 sayılı kararıyla, Manavgat Tapu Müdürlüğünün işleminin kısmen onanmasına, kısmen bozulmasına karar verilmesi üzerine, bu karara karşı yapılan itirazın reddine dair Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 23/02/2024 tarihli ve 11865021 sayılı işleminin iptali ve mirasın davacı adına intikal amacına uygun olarak hüküm tesisi istemiyle açılmıştır .

23. Dava dosyasının incelenmesinden, uyuşmazlığın davacının vefat eden dava dışı C. A. isimli şahsın düzenleme şeklinde vasiyetname ile tüm malvarlığını davacıya bıraktığından bahisle adı geçene ait taşınmazların intikal işlemlerinin yapılması talebinden kaynaklandığı, davalı idare tarafından intikal işleminin yapılamaması nedeninin birbiriyle çelişen birden fazla mirasçılık belgesinin bulunmasının ve sonraki mirasçılık belgesiyle öncekilerin iptal edilmediğinin gösterildiği ve davalı idare tarafından Adalet Bakanlığı'ndan bu konuyla ilgili görüş istemi sonucunda Bakanlık tarafından; *"Halihazırda iptali cihetine gidilmemiş ve birbiri ile çelişen iki ayrı mirasçılık belgesinin mevcut olduğu anlaşıldığından, C. A. adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların İ. C. 'e intikalinin bu aşamada hukuken mümkün olmadığı, Mirasçılık belgesinin geçersizliği her zaman ileri sürülebileceğinden söz konusu mirasçılık belgesinin iptal edilerek yeni bir mirasçılık belgesinin alınmasının gerektiği, Tapuda kayıtlı olan taşınmazların intikalinin çekişmeli yargı işlemi haline dönüştüğü, tarafların tereke üzerinde hak sahibi olan ve şeklen hak sahibi gözükenler hasım gösterilmek suretiyle açılacak dava sonunda mahkeme kararıyla intikalinin talep edilebileceği,"* şeklindeki açıklama yapıldığı, bunun üzerine davacı tarafından, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 23/02/2024 tarihli ve 11865021 sayılı işleminin iptali ve mirasın müvekkili adına intikal amacına uygun olarak hüküm tesisi istemiyle, ilk olarak Manavgat 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde dava açıldığı, anılan Mahkemece uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu gerekçesiyle davanın usulden reddine karar verildiği, bu kararın istinaf edilmemesi sonucu kesinleştiği, ardından idari yargı yerinde aynı istemle dava açıldığı anlaşılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin

24. Kamu kurumlarınca alınan idari kararların yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek açılan ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde tanımlanan iptal davalarının amacı, idari işlemlerin idari yargı organlarınca denetlenerek, idarenin hukuka uygunluğunun sağlanmasıdır.

25. Bilindiği üzere, tapu siciline tescil veya sicil kayıtlarının terkini ya da tadili gibi işlemlerden yahut bu işlemlerin tesisi yönündeki taleplerin reddine ilişkin işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünün, kural olarak, adli yargının görevinde olduğu kabul edilmektedir. 6100 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen ilgili maddeleri çerçevesinde mal varlığı haklarına ilişkin davalarda görevli mahkeme aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesi olup, taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin veya ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalarda da taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir.

26. Somut uyuşmazlıkta her ne kadar davacı vekili tarafından davalı idare işleminin iptali talep edilmekte ise de, talebin doğrudan, dava konusu taşınmazların tapu kayıtlarında değişiklik talebine yönelik olduğu gözetildiğinde, ortada idari yargı yetkisi kapsamına giren bir idari dava bulunmadığı ve uyuşmazlığın çözümlenmesinde, 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre adli yargı yerlerinin görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

27. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 12. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulüyle, Manavgat 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/02/2025 tarih ve E. 2024/126 , K.2025/67 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 12. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Manavgat 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/02/2025 tarih ve E. 2024/126 , K.2025/67 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/12/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Ws/OlA4 - BNvmlWH - wh22d12 - of2/w8= ile erişebilirsin